

Anu Kruth

23.4.2015

37/15/L/A

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Yksityistielain uudistamistarpeita koskeva selvitysmiehen raportti

Metsäteollisuus ry toteaa yksityistielain uudistamistarpeita koskevasta selvitysmiehen raportista seuraavaa:

Yksityisteiden merkitys metsäteollisuuden puunhankinnan kannalta on suuri. Teiden ja siltojen kantavuus vaikuttaa siihen, kuinka isoina kuormina puut voidaan hakea metsästä. Lisäksi hyväkuntoinen tieverkko tasoittaa kelirikosta aiheutuvaa kausivaihtelua, josta aiheutuu noin 100 miljoonan euron vuosittaiset lisäkustannukset metsäteollisuudelle. Teiden ja siltojen kunnolla on suora vaikutus puunhankinnan kustannustehokkuuteen ja siten metsäteollisuuden kilpailukykyyn.

Selvitysmiehen työn lähtökohdissa onkin hyvin tuotu esiin Suomen kilpailukykyyn ja kasvun kärkenä olevan biotalouden toimintaedellytykset ja siten yksityisteiden kasvava merkitys. Kuten raportissa todetaan, yksin metsäteollisuuden vuonna 2014 tekemät uudet investointipäätökset ja -suunnitelmat merkitsevät toteutuessaan noin 10 miljoonan kuutiometrin lisäystä puun tarpeeseen. Raskaat kuljetukset yksityistieverkolla lisääntyvät, mikä lisää painetta yksityisteiden ja -siltöjen kunnolle.

Selvitysmies esittää yksityistiesiltöjen parantamiseen useampivuotista erityisohjelmaa yksityistieavustusjärjestelmän lisäksi. Metsäteollisuus pitää esitystä erittäin tärkeänä ja kannatettavana. Siltojen kunto on iso huolenaihe. Kustannustehokkaan puunhankinnan kannalta on tärkeää korjata erityisesti sillat, joiden takana sijaitsevat isot metsävarat.

Metsäteollisuus kannattaa selvitysmiehen ehdotusta yksityisteiden ja -siltöjen kunnan paremmasta inventoinnista ja tiedon ylläpidosta esim. Digiroad-tietojärjestelmässä. Tieto yksityisteiden ja -siltöjen kantavuudesta sekä muista olosuhteista auttaa yrityksiä suunnittelemaan puunkorjuuta (esimerkiksi optimaalisen ajoneuvokaluston käyttö) tarkemmin, mikä lisää toiminnan kustannustehokkuutta.

Metsäteollisuus pitää lähtökohtaisesti hyvänä yksityistieverkon toiminnallista luokittelua. Erityisesti tien käyttötarkoitus ja rooli osana liikenneverkkoa ja kuljetusketjuja on tärkeä kriteeri luokittelussa. Parhaimmillaan toiminnallinen luokittelu auttaisi kohdentamaan yksityistieavustusta siten, että avustuksesta saadaan mahdollisimman suuri vaikuttavuus.

Anu Kruth

23.4.2015

37/15/L/A

Metsäteollisuus vastustaa raportissa esitettyä valtionapujärjestelmien yhdistämistä. Jo nykyisellään yksityisten teiden avustustaso on täysin riittämätön. Kemera-järjestelmään pohjautuva metsäteiden avustus on säilyttänyt tasonsa paremmin. Lisäksi Kemera-tuki kohdennetaan nimenomaan metsätaloudelle tärkeille yksityisteille. Metsäteollisuus näkee valtionavustusjärjestelmien yhdistämisen merkittävimpänä haasteena avustus-tason suuruuden suhteessa tarpeisiin. Nykyisellään yksityistie-avustus on noin 25 miljoonaa euroa alimitoitettu suhteessa yksityisteiden merkitykseen metsäteollisuuden puunhankinnan ja laajemminkin biotalouden kannalta.

Metsäteollisuus pitää hyvänä selvitysmiehen tavoittelemaa hallinnon ja byrokratian keventämistä ja tukien vaikuttavuuden lisäämistä. Raportin pohjalta jää kuitenkin epäselväksi, kuinka esitetty hallinnollinen organisointi parantaisi nykytilannetta.

Lausuntopyynnössä pyydetään ottamaan kantaa siihen, tarvitaanko tienkäyttö-oikeuksiin ja tienkäyttömaksuihin muutoksia. Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan muutoksiin ei ole tarvetta. Lakia uudistettaessa tulee huolehtia, että käsitteet ovat täsmällisiä ja yksiselitteisiä ja nykyiset hyvät periaatteet tienkäyttömaksujen määräytymisestä säilyvät. Esimerkiksi nykykäytännön mukaisesti puunostajalla on oikeus korvauksetta käyttää puiden kuljettamiseen niitä yksityisteitä, joiden osakkaana tai omistajana myyjä on. Myyjä on tiemaksuissaan jo etukäteen maksanut puutavaran kuljetuksen. Sen sijaan, mikäli kuljetusreittiin kuuluu muita kuin myyjän kokonaan tai osakkuuden kautta omistamia yksityisteitä, voidaan ostajalta periä tienkäyttömaksu tällaisen tien käytöstä.

Kaiken kaikkiaan metsäteollisuus pitää selvitysmiehen kattavaa raporttia hyvänä pohjana yksityistielain uudistamiseen. Myönteistä on niin ikään ollut prosessi, jonka kuluessa on kuultu laajasti eri sidosryhmiä. Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että yksityistielain uudistamisessa huomioidaan jatkossakin yksityisteiden suuri merkitys biotalousstrategian toteuttamisessa ja siten Suomen kasvun ja työllisyyden perustana.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja